EŽERŲ VARDAI[1]

B. SAVUKYNAS

Č

Čĕd-asas Čedasų k. Pnd – sėliškas vardas, plg. lie. *Kĕdž-balė* Brijagalės k. Šd; la. *Cede* up. EnLV I 156; plg. dar lie. pvd. *Kedỹs, Kẽdas*; *Kėd-áiniai* mst. (žr. BgŽ CXLV): lie. kĕd-oti „sklaidyti" LKŽ V 482; suf. *-asa-*, plg. *Svĕd-asas* ež. An *žr.* SkŽD311.

Čeičiū ežeras < *Čeičiaĩ* k. Rk (plg. pvd. *Čeičỹs*) – pagal fonetiką ir teritoriją sėliškas vardas; plg. lie. *Kyk-lė* ež. GerON 59 (iš K. Būgos), *Kìk-ežeris* ež. Ign plg. sėlišką *Čič-irys* ež.); la. *Cīc-ene* pv., *Cīk-slis* pv. EnLV I; pr. vv. *Keyk-ot Keyk--aute* ež. GerON 59; plg. la. *cīk-slis* „klampi „vieta", *cīk-st-enis* „etwas Zähes, schwer zu Zerbeissendes LVV I 390.

Čerč-iupỹs < *Čerč-iupỹs* up. Tytelių k. Duokiškio ap. Rk. – greičiausiai sėliškas vardas, plg. lie. *Keřk-šnis* up. Stegvilių k. Pkr, *Kerk-ùt-viečiai* k. Lumpėnų ap. Pgg: lie. *kerk-šena* „sukerėjęs medelis", *kerk-utỹs* išsišakojimas iš vieno kamieno į dvi ar daugiau šakas; dvišakuma" LKŽ V 611.

Černiùkiškės ežeras < *Černiùkiškė* k. Angininkų ap. Al, plg. pvd. *Černiùkas*.

Čiáunas 1. Pačiaunės vs. Jūžintų ap. Rk **2.** Pačiaunės k. Žukliškių ap. Zr – sėliškas vardas (žr. BgŽ CXLV), plg. lie. *Kiaũnas* ež., *Kiaunà* up. Linkmenys Švnč, *Kiáunė* upl. Smilgiai Šd, *Kiáun-upis* Dumšiškių k. Rs; la. *Caunas* vs. *Caun-upe*, *Caun-upite*. EnLV I 155; pr. *Kavn-yne* šaltinis GerON 59 : lie. *kiáunė*, *kiaunė*; la. *caûna*, *caûne* „Marder", pr. *caune* „Marder". Dėl semantikos dar plg. gr. κύανος (< **ku̯eno-*) „dunkelblaue Substanz": ide. **k̑eu-* „leuchten, hell", WIVW I 368.

Čičir-áitis Pakaušės k. Zr, žr. *Čičirỹs* + suf. *-aitja-*.

Čič-irỹs Imbradas Zr – sėliškas vardas (žr. BgŽ CXLV) plg. lie. *Kìk-ežeris* ež. Ign, *Kik-ir-iškiai* k. KzR, *Kik-ónys* k. Kn, Rt, *Kik-iškiai* k. Zr; la. *Cik-ste* up., *Cik-st-upis* pv. EnLV I 165; pr. vv. *Kik-iten*, *Kyk-ywinne*, *Kyk-oyten* GerON 62 (plg. dar lie. pvd. *Kìkis*, *Kik-ùtis*, *Kìkas*, *Kik-ẽlis*) plg. la, *ciksta* „Knüppel" LVV I 380, lie. *kýk-otis* „linguoti, suptis" LKŽ V 770, žr. dar BgŽ CXLV; suf. *-irja-*, plg. *Av-ìris*, žr. SkŽD 307.

[1] Straipsnius, aiškinančius ežerų vardus, prasidedančius A ir B raidėmis, žr. „Lietuvių kalbotyros klausimai", t. 3, p. 289 tt. (ten yra įvadinės pastabos ir santrumpos) ir t. 4, p. 219 tt.

Čiuřkiškių ežeras < *Čiuřk-iškiai* vs., Bagaslaviškio ap. Šr, plg. *Čiurk-š-upis* up. Salantai Krtn; pvd. *Čiurk-inas*.

Čiūt-eĩkis Kuprių k. Jūžintų ap. Rk, plg. pvd.: *Čiūt-eĩkis*, *Ciūt-eika*, *Čiūta*, *Čiūt-ẽlė*; *Čiūt-ẽliai* k. Vilkyčių ap. Šlu; plg. lie. *čiūt-ẽti* „kiūtoti", *čiū́ti* „tilti" LKŽ II 124; *čiūtẽti* ir *kiūt-oti* palyginimas rodo pirmojo sėlišką kilmę; suf. *-eikja-*.

D

Dab-iñčius Dzenkūniškių k. Kš, plg. *Dab-intà* up. ten pat, *Dab-int-upỹs* up. Dabintos k. Kš, *Dab-õtis* ež. Sapiegiškių k. Veisiejai Lzd, *Dãb-ik-inė* up. Dabikinės k. Akm; la. *Dab-aicẽni* vs., *Dabas-gràvs* EnLV I 188 : lie. *dabstýti* „mėtyti, drabstyti; *daburỹs* „sūkurys, verpetas" LKŽ II 139, plg. dar *duburỹs* „duobė, dauba, slėnys" LKŽ II 549 ir vv. su *Dub-*; suf. *-intju-*, Žr. SkŽD 375.

Dab-õtis Sapiegiškių k. Veisiejai Lzd, žr. *Dabinčius*; suf. *-otja-*, žr. SkŽD 351.

Dãgas Pelenių k. Kuktiškės Ut, plg. *Dẽg-alas* up. Krtn, *Deg-ùtė* up. Al, BTSR Varenavo raj., Benekainys, *Dẽg-upis* Tryškiai Krš, *Deg-usỹs* ež. Totoriškių k. Aukštadvario ap. Jz, *Deg-ul-ẽlis* ež. Degulių vs. Ut; la. *Dagas vs*, *Dagi* vs. EnLV I 189, *Dęga ež.*, *Dęga-ezęrs* pv. EnLV I 204; pr. vv. *Deg-awiten*, *Dag-ew-itten* GerON 26 : la. *daga* „eine Brandstelle" LVV I 430, lie. *iš-dagas* „baloje, ar miške išdegusi vieta".

Dagl-ẽjas Pasčio ežero dalis Kuprių k. Jūžintų ap. Rk, plg. *Dagl-ẽjus* ež. Tauragnai Ut, *Dẽglė* up. Padubysys Šl, *Degl-yčia* up. Vaiguva Užv; la. *Degl-upė*, *Dęgl-a* pv. EnLV I 204 : lie. *deglė* „baloje gili, klampi vieta", la. *dęglāji* „niedrig gelegene ausgebrannte Stellen" LVV I 541, *dèglis* „eine ausgebrannte, mit Wasser gefüllte Stelle, ein Teich" LVV I 461; suf. *-ėja-*, žr. SkŽD 84.

Dagl-ėj-ẽlis 1. Kuprių k. Jūžintų ap. Rk; 2. Azarinos k. Tauragnai Ut, žr. *Dagl-ẽjas*; suf. *-ėlja-*.

Dagl-ẽjus Liumpiškių k. Tauragnai Ut, žr. *Dagl-ẽjas*; suf. *-ėju-*.

Dail-yd-ùkas Dailyduko vs. Vvs, plg. la. *Daĩli* vs. EnLV I 189, lie. pvd. *Dailydà*, *Dail-yd-áitis*, *Dail-ìdė*; suf. *-yd-* + *-uka-*.

Dambniõkas Kš : l. *dębniak* „ąžuolynas".

Dan-iùkas || **Vainiūniškio ẽžeras** < Vainiūniškio k. Kp, *Danỹs* bl, Laukagalių ap. Rm, *Dãnė* up[2]. Klp., *Dan-upỹs* up. Žygaičiai Trg; la. *Dana* mš; *Daṇas Dīkis* bl., *Daṇ-ava* EnLV I 193 : la. *daṇava* „die Loche, Pflütze auf dem Wege, eine kotige Stelle" LVV I 438; plg. dar vid. vž. *dane* „Niederung an Flüssen"; suf. *-juka-*.

Dãpai Čižiūnų ap. Vvs, plg. *Dãp-iškės* kl; la. *Dapas* vs., *Dap-atas* vs. EnLV I 195 : lie. *dãpas* „potvynis, tvanas" LKŽ II 182.

Dárb-ula Ustukių k. Ps, plg. *Darbà* || *Dařb-upis* up. Darbėnai Krtn; la. *Dařba-kalns* EnLV I 195, plg. dar la. *Diřba* pv., *Diřb-enes* pv. EnLV I 215; suf. *-ula*, žr. SkŽD 186.

Darž-in-ẽlė Ign : lie. *dařžas* (resp. *daržinė*); suf. *-inja-* + *-ėlė* (resp. *-ėlė*).

Daub-lỹs || **Dab-lỹs** BTSR Apsas, plg. *Daub-urỹs* ež. Šl, *Daub-ẽlė* up. Trg, *Daũb-upis* up. Tl; la *Daũba* pv, *Daũbíš* ež. EnLV I 197; pr. *Dauben* ež. GerON 26 : lie. *daubà*, la. *daũba* „die Schlucht" LVV I 443; suf. *-lja-*, žr. SkŽD 166.

Dauburỹs Bačionių k. Šl.: *dauburỹs* „dauba, slėnys" LKŽ II 208.

---

[2] Žr. A. Vanagas, Dėl upės vardo *Danė* (*Danija*, *Dangė*), „Lietuvių kalbotyros klausimai", t. 3, Vilnius, 1960, p. 317.

Daugėdų ežeras < *Daugėdaĩ* k. Rt : avd. **Dau-gėdas* (plg. *Dau-gėla*, *Gėd-vilas*).

Daũgel-iškis Skiemonys An; plg. *Daugėl-ìškis* mstl. Ign : pvd. *Daugėlė*, *Daugėlis*, *Daũgelas*; suf. *-iškja-*, plg. *Daũn-iškis* ež.

Daujėnų ežeras < *Dauj-ėnai* mstl. Ps, plg. *Dauj-õčiai* k. Skd, *Dáuj-otas* upl. Gruzdžiai Šl; la. *Daũj-āti* vs. EnLV I 199; plg. dar lie. pvd. *Dauj-ėnis*, *Dauj-ėnas*, *Dáuj-õtas*, *Daũj-ota*, *Daũjus*, *Dáũj-õtis*. Plg. la. *dujāns* „schmutzig, graubraun", *duins* „dunkel, unklar, unsauber"; lie. *duinas*: Nunešk (vainikėlį), dukrele, duinon upelėn..., *dùiti* „trauktis rūku, musyti, ūkti"; *dujà* „dulksmas, smulkus lietus, migla, rūkas; purvas, bala" LKŽ II 558; *dujonaitis*, *dujonẽlis*; *dujūnas* „toks vanduo, gili upė" LKŽ II 560. Nomina propria šaknis *Dauj-* santykiuoja su apeliatyvų *duj-*, kaip, pvz., *daubà* su *dùbti*.

Daũn-iškis Ut, plg. *Daũn-upis* up. Smilgiai Šd, *Daun-iškis* k. Alanta Mlt, *Daun-iũnai* Panemunis Pnd, *Daun-eĩkiai* k. Leliūnai An; pvd. *Daũnas*, *Daunià*, *Daũnius*, *Daunỹs*; la. *Daun-āti* vs. EnLV I 199; pr. avd. *Dawn-otthe* TrPN 23; plg. dar lie. *Dun-õjus* ež. Gudonių k. Seirijai Lzd (*Daun-* su *Dun-* santykiuoja taip, kaip *Daub-* su *Dub-*, žr.): lie. *dun-õjus* „didelis vanduo", *dunùs*„?": Dùnios marios LKŽ II 606-7, la. *dùn-ājs* „eine mit Schlamm bedeckte Stelle, eine Schlammasse" LVV I 528; *dùn-uôt* „trüben (mit Schlamm); den Schlamm aufwühlen", žr. dar FrLEW 109; suf. *-iškja-*.

Dau-nóris Mikyčių k. Lzd, plg. pvd. *Daũ-noras*, *Daũ-nora*, *Daũ-nõrius*; greičiausiai būdvardinis darinys.

Daũs-inas Kražiai Klm, plg. *Dusià* ež. Lzd, *Dùs-etas* ež. Zr, *Dus-ýnas* ež. Vyžuonos Ut, *Dusà* up. Pampėnai Ps; *Dus-upỹs* up. Baisogala Šd; plg. pvd. *Daũs-inas*, *Daus-ýnas*, *Dausà*, *Daus-ùtis*; pr. *Dos-in* mš. GerON 30 : lie. *dausà*, *daũsios* „šiltas, tolimas kraštas; rojus", *daus-ingas* „vėjuotas, vėsus"; la. *dusa* „die Ruhe, der Schlummer, der Schlaf"; suf. *-ina-*, plg. *Kiřš-inas* up. Baisogala Šd, *Spìg-inas* up. Ylakiai Sk, žr. SkŽD 243.

Dãv-ilas Nolėnų k. Ut *Dav-ilà* up. ten pat, plg. *Dav-ẽniai* k. Želvos ap. Ukm, *Dav-ónys* k. Juknonių ap. Šr, pvd. *Dav-eĩkis*, *Dav-eĩlis*, *Dav-ùlis*; la. *Dav-il-n-ītis* ež., *Dav-iņš* vs. EnLV I 200; pr. avd. *Daw-ille* TrPN 23.

Davil-ẽlis Nolėnų k. Ut, žr. *Dãvilas*; suf. *-ėlja-*.

Degùt-duobis Jūkainių k. Viduklė Rs, plg. *Degut-ìntakis* upl. Šimkaičiai Rs; la. *Degut-duobs* pv. EnLV I 207 : lie. *degùt-duobė* „duobė degutui degti" LKŽ II 255.

Deg-usỹs Totoriškių k. Aukštadvario ap. Jz, plg. *Dẽg-alas* up. Krtn, *Dẽg-uva* up. Rtv; la. *Dęga* || *Dęg-ums* ež., *Dęg-azęrs* EnLV I 203-4; pr. vv. *Deg-aw-iten* GerON 26 : lie. *degti*; la. *dęga* „eine ausgebrannte Stelle"; suf. *-usja-*, plg. *krit-usỹs* „krislas", žr. SkŽD 314.

Deg-ul-ẽlis Degulių k. Ut, plg. la. *Dęg-uli* vs. EnLV I 206, plg. dar *Deg-usỹs*: lie. *dėg-ulỹs*, la, *dęg-ulis* „Feuerschwamm"; suf. *-ėlja-*.

Degùčių ežeras < *Degùčiai* k. Obeliai Rk : pvd. *Deg-ùtis*.

Dėl-ežeris Ps, plg. lie. *Dėl-ìnis* ež. Kuktiškės Mlt, *Dėlỹs* ež. Ut; la. *Dėĺ-ęzęrs* EnLV I 210; pr. vv. *Del-ycke* GerON 27 : lie. *dėlė̃* „hirudo", la. *dėle* „der Blutegel" + ežeras.

Del-idà Alytaus I k. Al : *dėlė̃* „hirudo", plg. *Dėl-ežeris*, *Dėl-ìnis* ež.; suf. *-ida*, žr. SkŽD 101.

Dėl-ìdas 1. Eitulionių k. Beižionių ap. Vvs; **2.** Pašvenčio k. Užuguosčio ap. Jz, žr. *Dėlìnis*; suf. *-ida-*, žr. SkŽD 101.

Dėl-ìnis 1. Pakačinės k. Antazavė Zr; **2.** Indučių k. Antalieptė Zr; **3.** Bikėnų k. Degučių Zr; **4.** Briedinės k. Linkmenys Švnč; **5.** Voverų k. Merkinė Vrn; **6.** Raudėnų k. Obeliai Rk; **7.** Paskardiškio k. Salakas Zr; **8.** Paserninkų k. Seirijai Lzd; **9.** Semeliškės Vvs; **10.** Mielagėnų k. Švnč **11.** Šadžiūnų k. Veisiejai Lzd (plg. *Dẽležeris*) : lie. *dėlẽ* „hirudo"; suf. *-inja-*.

Dėl-ýnas Leliūnai Ut, žr. **Dėlinis**; suf. *-yna-*.

Dėl-in-ùkas Voverų k. Merkinė Vrn, žr. *Dėlìnis*; suf. *-inja-* + *-uka-*.

Dėlỹs Ąžuolėlių k. Ut, žr. *Dėlinis*.

Dėl-iùkas 1. Kovalčiukų k. Simnas Al; **2.** Velbiškių k. Ut, žr. *Dėlinis*; suf. *-juka-*.

Dėl-ùkas 1. Bukaučiškių k. Daugai Al; **2.** Perloja Vrn, žr. *Dėlinis*; suf. *-ùka-*.

Dembìnos ežeras < *Dembìna* k. Onuškis Trak : l. *dębina* „ąžuolynas".

Dẽm-enas Demeniškių k. Seirijai Lzd, plg. *Demeniai* k. Pakalnės aps. Rytprūsiuose ir kito balsių kaitos laipsnio *Dẽm-enas* ež. Zr, *Dėmẽ* (t. *Diemẽ*) up. Pašaminės k. Švnč; la. *Demene* dv. EnLV I 208; pr. *Dem-ita* GerON 27; plg. dar adv., lie. *Dẽmė*, *Dem-ẽlis*, *Dem-enis*, *Dem-ẽnius*, *Dem-ìkis*; pr. *Dem-iko* TrPN 24 : lie. *dėmẽ* „suteršta, sutepta vieta" LKŽ II 270, *dėm-esys* „suteršimas, nešvarumas, dėmė" LKŽ II 271; suf. *-ena-*; plg. *Dúob-enas* ež. Dėl semantikos plg. *Térmentas* ež. Paliūnų k. Veisiejai Lzd : *term-óti* „tepti, teršti, nešvariai ką daryti".

Dẽm-enas Santuokių k. Degučiai Zr, žr. *Demenas*.

Denionių ežeras < *Den-iónys* k. Svėdasai An; plg. pvd. *Dẽnius*, *Den-ùlis*; la. *Deṇ-avas-ęzęrs*, *Deṇu-kalns* EnLV I 208.

Dérgionių ežeras < *Dérg-ionys* k. Rūdiškės Trak (plg. pvd. *Derg-ẽlis*, *Derg-iñčius*).

Derv-ìnis Dervinių k. Antazavės ap. Zr, plg. *Dérv-elis* up. Linkuva Pkr, *Derv-eliùkas* upl. Rozalimas Pkr; la. *Derv-els* pv. EnLV I 209; pr. *Derw-ayn* GerON 27 : lie. *dervà*, la. *darva*; suf. *-inja-*.

Didỹsis Piepalių k. Babtai Kn : *didỹsis*.

Did-óvas Karštenių k. Žarėnų ap. Tl; plg. *Didž-iùlis* ež. Daugai Al, *Dìd-upis* Dauginėnų k. Tryškiai Akm; la. *Diddel* pv. EnLV I 212 : lie. *dìd-elis*, *dìdis*; suf. *-ova-*, plg. *Malšt-óvė* up. Rd, žr. SkŽD 387.

Didžiarauliškių ežeras < *Didžiarauliškiai* k. Ubiškių ap. Vvs.

Didžiùlis 1. (|| **Daũgų ežeras**) Daugai Al; **2.** Dusmenys Trak, plg. *Didỹsis ež.*, la. *Diž-ęzęrs* EnLV I 217 : *didžiùlis* „didysis".

Díegis Padiegės vs. Degučiai Zr, plg. *Díeg-upis* up. Minionių k. Rs; la. *Diêdzini* vs., *Diegu-purvs* EnLV I 220 : lie. *díẽgas*.

Dienik-ẽlis Dusetos Zr : *dienìkas* „prietvartis" LKŽ II 347; suf. *-ẽlja-*.

Diẽ-rašas Žalgirių k. Deltuvos ap. Ukm, dėl pirmojo komponento plg. *Diẽv-upis* upl. Endriejavas Rt, *Die-gedà* bl. Kaulių k. Bukonių ap. Jon, *Dievó-gala* up. Zapyškis Kn; dėl antrojo komponento plg. *Rašaĩ* ež. Jūžintai Rk, *Rašiaĩ* || *Rašià* ež. Mlt *Rašỹs* ež. Sirutėnų k. Ut, plg. *rašýtė* „kerša, smulkiai marga (karvė)" Kvėdarna Šll.

Diẽv-ytis (t. *Dī·vî·tis* || *Dęivî·tis*[3]) plg. *Diẽv-upis* up. ten pat, *Dievó-gala* up. Zapyškis Kn, *Diẽvo kalnas* kl. Dabušilės k. Mlt, *Dieva-ragỹs* r. Daunorių k. Šeimaties ap. Ut, la. *Dievin̦-ęzęrs* EnLV I 221; pr. *Dew-ythen*, *Dews-lauks* GerON 28 : lie. *diẽvas*; suf *-ytja-*, plg. *Laisv-ỹtis* up. Rs, *Višt-ýtis* ež. Klvr.

Dilg-ìnė Muiželėnų k. Venciūnų ap. Al, plg. *Dilg-ìnė* k. Liudvinavo ap. Kps, *Dìlgiai* k. Taučiūnų ap. Kd; la. *Dil̃ga* vs. *Dil'gu-strauts* EnLV I 213; pr. vv. *Dilgen* GerON 28 : lie. *dìlgė* „urtica; notrė" suf. *-inė*.

Dìrdų ežeras < *Dìrdos* k., Aleksandravėlės ap. Rk, plg. la, *Dir̃das* vs., *Dir̃de* dv. EnLV I 215; lie. pvd. *Dìrda*.

Dirv-ẽl-inis ež. Čiulų mš. Mlt, žr. *Dirv-ìnis*; suf. *-ẽlja-* + *-inja-*.

Dirv-ìnis Žirgapievio vs. Ut, plg. *Dir̥v-onaĩ* ež. Deltuva Ukm : lie. *dirva*; suf. *-inja-*.

Dirv-onaĩ < *Dirvonaĩ* k. Meilūnų ap. Ukm.

Dysnaĩ Rimšė Ign, plg. *Dysnà* up. ten pat, plg. pr. vv. *Dysenithen*, *Disnyten* GerON 28.

Dysn-ýkštis Rimšė Ign, žr. *Dysnaĩ*; suf. *-ykštja-*, plg. *Dring-ýkštis* ež.

Dobìlios ežeras < *Dobilià* k. Pakuonis Kn, plg. *Dóbil-upis* up. Padubysys Šl, *Dobìlė* up. Šimkaičiai Rs; plg. lie. *dóbilas* „trifolium".

Domeĩkiemio ẽžeras < *Domeĩkiemis* k. Plaskūnų ap. Jz : avd. *Domeikà* resp. *Domeĩkis* + *kiemas*.

Dõn-iškis Jadaugių k. Dusetos Zr, plg. *Dõn-iškis* k. Suginčių ap. Mlt, *Don-uvà* vs. Pajieslio ap. Kd, *Dón-kalnis* kl. N. Kalniškių k. Varn; la. *Dãni* vs. EnLV I 201: la. **dāns* resp. *dāna* „?" : ar dzidruo ęzęru un klajuo lauku dānu LVV I 447; suf. *-iškja-*.

Dotamū̃ ežeras < *Dot-amaĩ* k. Klvr. plg. *Dót-amas* up. ten pat, *Dot-iškiai* k. Sidabravos ap. Šd, *Dot-n-uvà* mstl. Kd, plg. dar avd. *Dótas*, *Dotỹs*, *Dõčius*; pr. *Dot-el* TrPN 26; suf. *-ama-*, plg. *Aũl-amas* up. Pn, Žr, SkŽD 207.

Drabuž-áitis Drabužininkų k. Tolkiškių ap. Trak, žr. *Drabùžis*; suf. *-aitja-*.

Drab-ùžis Drabužininkų k. Tolkiškių ap., plg. la. *Drabas* vs., *Drab-enas* vs. EnLV I 222; pr. *Drab-inow* GerON 30 : *drab-nà* „liūnas" LKŽ II 424; *drabà* „Šlapio sniego dribimas, dreblius, dreblys" LKŽ II 423; suf. *-užja-*, plg. *Duob-ùžis* ež. Mlt.

Drag-áitis (|| **Kiem-ìnis**) Pakalniškių k. Vvs, plg. *Drag-ónys* k. Skaisgirio ap. Jnš, *Drag-iniaĩ* k. Klaišių ap. Akm, *Drag-õčiai* k. Beržų ap. Jon, la. *Dragi* k. EnLV I 222 : lie. *drãgės* „nuosėdos", *drãgoti* „be tvarkos ką daryti, gadinti, naikinti, draskyti"; suf. *-aitja-*, plg. *Lied-áitis* ež. Kaltanėnai Švnč.

Drapal-ẽlis Stračiūnų k. Lzd, žr. *Drap-ãlis*, suf. *-ėlja-*.

Drap-ãlis Drapalių k. Leipalingis Lzd : lie. *drap-óti* „drabstyti" LKŽ II 439; la. *drap-snas* „Krümchen, Brocken, Abfälle", *drap-sligs* „ausgelassen, unartig" LVV I 490, plg. dar *Drab-ùžis*; suf. *-ãlja-*, žr. SkŽD 174.

Drąseĩkių ežeras < *Drąseĩkiai* k. Brž : pvd. *Drąseĩkis*.

Draudẽnių ežeras < *Draudẽniai* k. Žygaičių ap. Trg : avd. **Draudenis*, plg. lie. avd. *Draud-vilas*, *Draũd-ikis*; *Draud-ẽliai* k. Triškonių ap. Pkr; pr. *Drawd-yn*, *Drawd-ot* TrPN 26; la. vv. *Draudas* vs., *Draud-awa* vs EnLV I 203; suf. *-enja-*.

Driñgis || **Driñgiai** Vaišniūnų k. Linkmenys Švnč, *Dring-upis* Aikščių k. Čekiškės ap. Vlkj; la, *Drìdzis* ež., *Driegas* vs. EnLV I 228; pr. *Drinken* (?) : la. *drieg-nis*

[3] Žr. V. Grinaveckis, Dėl kai kurių vietovardžių kilmės, „Lietuvių kalbotyros klausimai", t. 3, Vilnius, 1960, p. 321.

„eine morastige, einschiessende Stelle", lie, *drìngti* „brįsti, brinkti, sausėti" LKŽ II 498.

Dring-ýkštis Ign. žr. *Driñgis*; suf. *-ýkštja-*, plg. *Dysn-ýkštis*.

Dručkū ežeras < *Drùčkos* k. Obeliai Rk.

Dróbiškių ežeras < *Dróbiškiai* k. Degučiai Zr.

Drūkčiū ežeras < *Drūkčiaĩ* k. Alsėdžių ap. Tl.

Drūk-šiaĩ Rimšė Ign, plg. *Drūk-ša* up. ten pat (< **Drūk-sā*, žr. BgRR I 501), plg. kito balsių kaitos laipsnio *Drukỹs* up. Saločiai Ps, *Druk-upė* Šlč; la. *Drukas-ęzęrs* EnLV I 229 : la. *drùkas* „alles, was fein zerstossen od. zerrieben ist", *drukš-nat* „сорить" LVV I 503, lie. *drùk-nos* „nuobraukos, nuobrukos" LKŽ II 522; suf. *-šja-*, žr. SkŽD 316.

Drùv-etas Petkūniškės k. Breslauja BTSR, plg. la. *Druve* up., *Druvas-ęzars* ež. EnLV I 230 : la. *druva* „das Saatfeld, Getreidefeld, das liegengebliebene Feld" LVV I 505; dėl semantikos plg. lie. *Dirv-ìnis* ež. (: *dirvà*); suf. *-eta-*, plg. *Dùs-etas* ež., žr. SkŽD 340.

Dūbà Krokšlio k. Rudnia Vrn, plg. kito balsių kaitos laipsnio *Dub-ẽlis* ež., *Dub-urỹs* ež., *Dùbė* up. Kražiai Klm, *Dub-ijà* up. Raguva Pn (*Dūb-* santykiuoja su *Dub-* kaip *dūburỹs* su *dùburiu*) : lie. *dùbti*, *dūbėti*.

Dub-ẽlė Dirmiškės mš. Miroslavas Al, plg. *Dub-ẽlis* Seirijai Lzd, *Dub-ùžis* ež. Zr, *Dùbis* up. Ūdrija Al, *Dub-ẽlė* up. Vaideginių k. Kp; la. *Dub-ins* ež., *Dubi-zęrs* ež. EnLV I 233; pr. *Dub-na* BgRR I 503 : lie. *dùbė* „įdubimas slėnys" suf. *-ẽlė*.

Dub-ẽlis 1. Seirijai Lzd; **2**. Padubėlių k. Ut, žr. *Dubẽlė*; suf. *-ẽlja-*.

Dūb-ininkas Juozapavos vs. Daugai Al, žr. *Dūbà*. Suf. *-inink-*.

Dubióji 1. Verstaminų k. Lzd; 2. Šventežeris Lzd, plg. *Dub-ùkas* ež. : *dubùsis*, *-iójі*.

Dublià Bestraigiškės k. Seirijai Lzd : lie. *dublùs* „dubus".

Dub-ùkas Kurtuvėnai Šl, žr. *Dub-ẽlė*; suf. *-uka-*.

Dub-ùklis 1. Semeliškės Vvs; **2**. Vievis, žr. *Dub-ẽlė*; suf. *-uklja-*, plg. *Vid-ukliai* pv. Vegeriai Akm, žr. SkŽD 198.

Duburỹs Bieliūnų I k. Antazavė Zr, plg. *Duburỹs* up. **1**. Jūžintai Rk; **2**. Grižaį Vlkv; **3**. Deltuva Ukm, *Dubur-upis* up. Kartena Krtn; la. *Duburs* up. dalis, *Dubure* pv. EnLV I 234; pr. *Dobrin* ež., *Dobern* up. GerON 29 : lie. *duburỹs* „mažesnis ar didesnis įdubimas žemėje, duobė, dauba, slėnys" LKŽ II 549.

Dub-ùžė Drąseikių k. Brž, žr. *Dubẽlė*, suf. *-užė*, plg. *Rìng-užė* up. Brž.

Dub-ùžis 1. Drobų k. Degučiai Zr; **2**. Šarkiškių k. Dusetos Zr; **3**. Lukštinių k. Obeliai Rk, žr. *Dub-ẽlė*; suf. *-užja-*, plg. *Rìng-užis* up. Šd.

Dūdėnų ežeras < *Dūdėnai* k. Giedraičiai Mlt : pvd. *Dūdėnas*.

Dúksta Kurtuvėnai Šl, plg. *Dúkštas ež.* Ign, *Dūkšmė* up. Varn, *Dūkštà* up. Maišiogala Viln; la. *Dùkstiņa* ež., *Dùkst-ene* pv. EnLV I 242 ; la. *dùksts* „ein Sumpf, eine Sumpflache, eine morastige Stelle", lie *dūks-inas* „purvinas, nešvarus" LKŽ II 565.

Dúkštas Dūkštas, Didžiasalio k. Ign, žr. *Dúksta*.

Dulbis Dotnuva Kd, plg. *Dùlbiai* k. Kruopiai Akm; la. *Dul̃bis* bl., *Dul̃bis* vs. EnLV I 236 : la. *dulbs* „dumm, betäubt, beschränkt" LVV I 512, plg. lie. pvd. *Dùlbis*.

Dùlgas Dulgininkų k. Leipalingis Lzd, plg. *Dulg-ẽlė* upl. ten pat; la. *Dul̃gis* bl. EnLV I 236 pr. *Dulgen* ež. GerON 32; plg. dar lie. *Dùlk-upis* Laukuva Rt; la.

Duĺkęs vs. EnLV I 236 : la. *duĺkę*, *duĺkįs* „Bodensatz, trūbe, schleinige Flüssigkeit, Schmutz“, *duĺkąins* „unklar, trübe, schlampig“ LVV I 513; lie. *dulĩkas* „rūkas“; plg. taip pat lie. *Dul-upỹs* Šėta Kd: *dùlas* „pilkas; palvas, palšas“ LKŽ II 571. Dėl *g||k* kaitos žr. BgRR I 448 ir II 104. Laikydami šaknį *Dulg-* Reimwort'u su *Dulk-*, neišskiriame jos iš bendrabaltiško vienos semantikos hidronimų sluoksnio. *Dùlgo* siejimui su s. sl. **dъlgъ*,[4] per tariamą jotvingišką **dulg-* „ilgas“ prieštarauja ir latvių hidronimas *Duĺ'gis*. Dėl baltiškų šaknų *duj-*, *dul-*, *dulk-*, *dun-* žr. FrLEW 109.

Dū́mas Stančikų k. Pastrėvio ap. Vvs, plg. *Dũmė* up. Balbieriškis Vrn, *Dūmẽ* up. Žiežmariai Kš, *Dū́m-ešis* upl. Kretingalė Klp, *Dùm-sė* up. Jon., *Dùmsis* up. Žasliai Kš; la. *Dum-ava* valsčiaus dalis EnLV I 236, *Dum-iņi* vs.; pr. *Dum-ele*, *Dum-en* ež., *Dvm-ine* up. GerON 32 : lie. *dũmas* „dūmo spalvos, dūminis“, *dùmė* „tamsios spalvos (karvė)“, *dumsùs* „tamsus ir miglotas“ LKŽ II 586, la. *dum-aka* „grosser Nebel; regnerisches Wetter“ LVV I 514.

Dumbl-áičiai 2 ežl. Kurkliškių k. Vvs, žr. *Dumblis*; suf. *-aitja-*.

Dumbl-ikas Dumbliko vs. Vvs, žr. *Dumblis*; suf. *-ika-*, plg. *Akl-ikas* ež, žr. SkŽD 130.

Dumbl-ýnas Kalnelio vs. Ut, žr. *Dumblis*; suf. *-yna-*, žr. SkŽD 266.

Dumbl-ỹnė Didžiasalio k. Tverečius Švnč, žr. *Dumblis* suf. *-ynė*, žr. SkŽD 271.

Dumbl-ẽlis **1**. Juškonių k. Kapčiamiestis Lzd; **2**. Ustronio k. Kuktiškės Ut; **3**. Apkartų k. Mlt; **4**. Dubičių k. Rudnia Vrn, žr. *Dumblis*; suf. *-elja-*.

Dumblis **1**. Kalvarija; **2**. || **Dumblỹs** Dumbliauskų k. Kapčiamiestis Lzd; **3**. Mintaučkių k. Vorėnų ap. Mlt; **4**. Onuškis; **5**. Lėno k. Kvr; **6**. Dubičių k. Rudnia Vrn; **7**. Ign; plg. la. *Dúmblis* ež. : lie. *dumblas*, la. *dumbla* „Schlamm“.

Dumblỹs **1**. Vabalų k. Alovė Al; **2**. Prūdiškėlių k. Joniškis Nmč; **3**. Padumblių k. Kapčiamiestis; **4**. Žeimenų ež. šaka Padumblės vs. Kaltanėnai Švnč; **5**. Kupriūnų k. Kuktiškės Ut; **6**. (|| *Velniõkas*) Puziniškio k. Linkmenys; **7**. Drąsėnų k. Mlt; **8**. Rudnios k. Merkinė Vrn; **9**. Likančių k. Užpaliai Ut; **10**. Tverečius Švnč, žr. *Dumblis*.

Dumbl-in-iùkas Margavonių k. Ut, žr. *Dumblis*; suf. *-inja-+-juka-*.

Dumbl-iùkas **1**. Margavonių k. Ut; **2**. Lekavičių k. Vvs; **3**. Kazimieriškio vs. Kaltanėnai Švnč; žr. *Dumblis* suf. *-juka-*.

Dumbliū́nų ẽžeras < *Dumbliū́nai* k. Kp, plg. *Dumblis* ež.

Dūm-išk-ẽlė Dūmiškių k. Šilavotas Prn. plg. *Dūmas*.

Dun-õjus **1**. Trainiškio k. Linkmenys Švnč; **2**. Gudonių k. Seirijai Lzd, plg. la. *Dū́ņ-ęzęrs* ež., *Dũņ-upe* up. EnLV I 244, pr. *Dun-ow* GerON 32 : la. *duņ-avas* „kleine Flüsschen, Quellen aufgestaute Gewässer, die nicht zufrieren“, *dùņ-ājs* „eine mit Schlammbedeckte Stelle, eine Schlammasse“, *dùņaîns* „schlammig“, *duņas* „Schlamm“, lie. *dun-õjus* „didelis vanduo“, *su-dunti* „(su)tvinti“; *dunùs,-ì* „?“: dùnios marios LKŽ II 607, žr. dar FrLEW 109; suf. *-oju-*, plg. *Luk-ojus*, žr. SkŽD 85.

Duob-ẽlė Janėnų k. Šventežeris Lzd : lie. *duobẽ*; suf. *-ẽlė*.

Duob-ẽlės Kauknorio k. Kapčiamiestis Lzd, žr. *Duobelė*.

Dúob-enas Vaiguva Užv, žr. *Duobelė*; suf. *-ena-*, plg. *Skiřt-enas* up. Viduklė Rs.

---

[4] Я. С. Отрембский, Язык ятвягов, «Вопросы славянского языкознания», вып. 5, Москва, 1961, p. 5.

Duobỹs 1. Antaksčių k. Alanta Mlt; **2**. Duobių k. Daugailiai Ut; **3**. Stanėnų k. Ut, žr. *Duobelė*.

Duob-ùlis 1. Duobulio vs. Mlt; **2**. Papūgžlynės k. Kuktiškės Mlt; **3**. Paduobulio k. Labanoras Švnč, žr. *Duobelė*; suf. *-ulja-*.

Duob-ùžis Paduobužės k. Mlt, žr. *Duobelė*; suf. *-užja-*, plg. *Dub-ùžis* ež.

Duob-žerỹs (< **Duob-ežerys*) Meldučių k. Rk : *duobẽ+ẽžeras*.

Duriaĩ Mlt, plg. *Dùr-upis* Kurtuvėnai Šl *Dū́r-upis* Rs, Šlu, *Dūr-ẽlis* up. Lekėčiai Šk : lie. *duřkė* „apaugęs triušiais vandens užtakis", *durenti* „?" : vėjelis debesėlius gainioja ir durena ežero paviršį LKŽ II 639; la. *durêt* „erreichen (den Boden)", plg. dar lie. *durti*, s. sl. *dira* „Riss, Spalt", žr. FrLEW 113.

Dùrb-inis Džiuginėnų k. Tl, plg. *Dùrb-inis* up. ten pat; la. *Duřbes-ęzęrs*, *Duřbja-ęzęrs* EnLV I 240; pr. *Durb-in* GerON 32 : lie. *duřbinti* „drevę daryti, duobti", *duřb-ti* „dubti, kiurti, pūti", LKŽ II 637, *dùrpė*; suf. *-inja-*.

Dus-áitis Berznykas LLR, žr. *Dausinas*; suf. *-aitja-*.

Dus-ẽlė Daugirdėlių Al, žr. *Dausinas*; suf. *-ẽlė*.

Dus-ẽlis Žagarių k. Berznykas LLR, žr. *Dausinas*; suf. *-elja-*.

Dus-el-iùkas Berznykas LLR, žr. *Dausinas*; suf. *-elja-+-juka-*.

Dùs-etas || **Dùs-tas** Bajotiškių k. Degučiai Zr, žr. *Dusia*; suf. *-eta-*, plg. *Drùv-etas*, žr. SkŽD 339.

Dusià Seirijai Lzd, žr. *Dausinas*.

Dus-ýnas 1. Dusynių k. Vyžuonos Ut; **2**. Bijeikių k. Skiemonys An, žr. *Dausinas*; suf. *-yna-*.

Dus-menẽlių ežeras < *Dusmenẽliai* k; Trak., plg. *Dusmenà* up. ten pat, *Dusià* ež.

Duv-ẽnas Likančių k. Užpaliai Ut, plg. pvd. *Duv-ẽnas*, *Duvė*.

Duvėn-ẽlis 1. Davaĩnių k. Dusetos Zr; **2**. Likančių k. Užpaliai Ut, žr. *Duvėnas*; suf. *-ẽlja-*.

Dvi-kelmis Pnd : adj. *dvi-kelmis* < *du kelmaĩ*.

Dvilỹpiai du ež. Lėlių k. Mlt, plg. *Dvilypỹs* up. Bakainių k. Surviliškis Kd: *dvilỹpis*, plg. dar *Dviliñkis* up. Gargždai Klp.

Dvỹl-iškis Spulių k. Alanta Mlt, plg. *Dvyl-iùkas* up. Vygių k. Vandžiogala Kn : *dvỹlas* „tamsus" LKŽ II 612; suf. *-iškja-*, plg. *Sietuv-iškis* ež., žr. SkŽD 159.

Dvì-ragis (|| **Ilgỹs** || **Salū̃ ežeras**) Salos Rk : *dvì-ragis* „su dviem ragais" LKŽ II 702.

НАЗВАНИЯ ОЗЕР ЛИТОВСКОЙ ССР

Б. САВУКИНАС

Резюме

В статье объясняются около 150 названий озёр, то есть все ныне нам известные названия на C и D.

Этимологические толкования названий озёр основаны на сравнении соответствующих литовских, латышских и прусских собственных имён. В случаях, когда балтийский материал недостаточно объясняет семантику названий озёр, привлекается и соответствующая лексика других индоевропейских языков.